

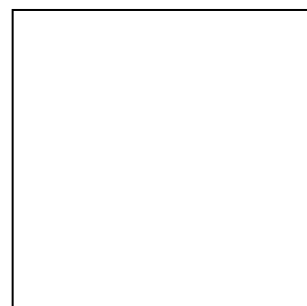
VEREJNÁ ANONYMNÁ ARCHITEKTONICKÁ SÚŤAŽ NÁVRHOV

NÁZOV:

**„REVITALIZÁCIA MPR ŽILINA, REKONŠTRUKCIA
MARIÁNSKEHO NÁMESTIA A PRÍLAHLÝCH ULÍC“**

OBSAH :

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

A. URBANISTICKÉ A DOPRAVNÉ RIEŠENIE

Navrhované riešenie zahŕňa územie MPR a kontaktné územie dokumentované ako riešené územie. Do riešeného územia boli zaradené plochy obslužných komunikácií a súvisiacich urbanistických priestorov (ul. J. M. Hurbana, Kuzmányho, Romualda Zaymusa, Jána Reka a nám. Obetí komunizmu) z dôvodu väzieb na dopravnú obsluhu s kontaktným územím MPR (obslužné komunikácie a hlavné pešie prepojenia). **V urbanisticko – dopravnom riešení považujeme za významné, pri rozvoji riešeného územia, hlavne návrh nového pešieho prepojenia na kontaktné námestie Obetí komunizmu. Stalo by sa súčasťou jedného z urbanistických priestorov s najvýznamnejším vstupom do MPR z juhu (od Bulváru).**

V návrhu dokumentujeme kompaktné urbanistické bloky MPR (ozn. A až Q) v ktorých sú naznačené možné doblokovania. **V riešení je vyznačená poloha javov a plochy tzv. modrozelených opatrení** (retenčné nádrže na záchyt dažďovej vody, plochy zelene i vegetačné strechy). Verejné priestory MPR, v rozhodujúcej miere tvoria tzv. obytné ulice a pešie komunikácie. Automobilové komunikácie zasahujúce do MPR sú tak len ul. Čepiel', ul. Pivovarská (časť) a komunikácia do podzemného parkingu (pod blokmi U a Z).

V území MPR nenavrhujeme v úrovni terénu parkovacie a odstavné plochy. Výnimkou sú len existujúce parkoviská na ul. Na priekope, ktoré zachováame. Absenciu statickej dopravy pre parkovanie i odstavovanie osobných motorových vozidiel riešime navrhovanými podzemnými 2 – podlažnými parkoviskami pod nám. Obetí komunizmu (cca 96 p.m.- prístup od ul. Jána Reka) a pod blokmi U, Z a súvisiacimi verejnými priestranstvami (cca 164 p.m. – prístup od ul. Romualda Zaymusa). Tiež bude možné riešiť podzemný parking v rámci doblokovania urbanistického bloku J s väzbou na hotel BOSS.

Komunikačný skelet MPR reprezentovaný verejnými priestranstvami ulíc s premenlivou šírkou navrhujeme výhradne ako pešiu zónu. V riešenom území nenavrhujeme cyklistické komunikácie a ani možnosť neusmerneného pohybu cyklistov. **Do územia MPR umožňujeme kontrolovaný a vyhradený prístup dopravnej obsluhy.** Uvažujeme časovým vymedzením pre zásobovanie (od 22.00 do 6.00). Uvedené prístupy (vjazd a výjazd) sú navrhované: od ul. Kuzmányho na ul. Sládkovičova, na ul. Jána Kalinčiaka, na ul. Jozefa Vuruma, od ul. Romualda Zaymusa k navrhovanému podzemnému parkingu pod blokmi U a Z, na ul. J.M. Gerometu a pre stanovisko TAXI služby pri AUPARKU a z ul. Čepiel' na ul. Horný val.

V území MPR navrhujeme bezbariérovú niveletu verejných komunikácií pešej zóny v prevládajúcej miere zo štiepanej žulovej kocky 10x10 cm s vejárovitým spôsobom kladenia dlažby s osovým líniovým povrchovým odvodnením žľabom v závislosti na šírke ul. priestoru (1 línia do 7m, 2 línie nad 7 m). Viazané kolmé kladenie dlažby zo žulovej kocky 10x10 cm je navrhované v jadrových častiach námestí a významných peších priestranstvách.

Dažďové vody navrhujeme riešiť odvedením do navrhovaných podzemných retenčných nádrží. Urbanistický detail

Vo vymedzenom urbanistickom bloku, vyplývajúcom zo súťažných podmienok, navrhujeme doblokovanie (bloky U, V, Z, X) vychádzajúce z pôvodnej urbanistickej stopy. Bloky reprezentuje navrhovaná nadzemná výstavba s prevládajúcou podlažnosťou 2NP + podkrovie resp. ustúpené podlažie. Pri plochých strechách odporúčame riešiť stavby s vegetačnou strechou.

Významné priestory MPR dopĺňame návrhom malého námestia pred Štátnym komorným orchestrom - ŠKO (objekt NKP – GRAND BIO UNIVERSUM) a navrhovaným blokom – KONCERTNÉ ŠTÚDIO ŠKO, ktoré by doplnilo portfólio kultúrno - spoločenskej ponuky územia významnou občianskou vybavenosťou mesta (blok U). Zažitú tradíciu trhoviska navrhujeme zvýrazniť objektom „novej“ TRŽNICE, ako významnej verejnej vybavenosti v území MPR. Pod navrhovanými blokmi je umiestnené verejne prístupné 2-podl. parkovisko s riešením výstupov do uvedených blokov. Na malom námestí navrhujeme umiestniť výtvarné dielo a vzrastlú zeleň.

B. ARCHITEKTONICKÉ RIEŠENIE

Územie MPR zahŕňa formujúce sa kompaktné bloky. V najbližšej budúcnosti predpokladáme ich doblokovanie novostavbami, prístavbami i nadstavbami v limitovanom výškovom usporiadaní (v prevládajúcej miere do úrovne 2 NP + podkrovie resp. uskočené podlažie). Potenciál tejto stavebnej činnosti je vysoký, determinovaný atraktivitou priestoru MPR. Dôjde tak k prelínaniu výrazovo rôznorodých architektúr riešených v zmysle akceptovania podmienok vyplývajúcich z metodológie pamiatkovej obnovy, pričom sa predpokladá aj významný počet novostavieb (tzv. novotvar v pamiatkovom území). V tejto súvislosti odporúčame aktualizovať územnoplánovací dokument, ktorým je ÚPN-Z MPR.

Nič to však nemení na uplatnení koncepčného prístupu pri navrhovanom riešení „tvarovania“ verejných priestranstiev. V tomto duchu **navrhujeme uplatniť zjednocujúce a nenásilné riešenie, ktoré bude tvoriť pandant rôznorodej architektúre jednotlivých stavieb v blokoch. Zároveň sa takýmto spôsobom kladenia dlažby identifikuje územie MPR. Tým by malo byť uplatnenie dlažby zo žulovej kocky 10x10 cm kladenej tradičným vejárovým spôsobom, ako akceptovanie historického odkazu.**

Návrh zelene v riešenom území (okrem námestí) je výrazne limitované existujúcou šírkou ulíc a odstupmi medzi urbanistickými blokmi, ktoré len vo výnimočných polohách umožňujú v líniiach či solitéroch „sadiť“ do uličného priestoru vhodné stromy (navrhované druhy. Pyrus calleryana 'Chanticleer', Malus 'Rudolph', Malus 'Evereste'). Takýmto priestormi sú časť ul. Dolný val pri OC Mirage a pešie priestranstvo pred VUB a priestor pri Pernikárskej ul. pri bloku H a Horný val (pri Crystal Palace). Výraznejšie „zelené plochy“ so vzrastlou zeleňou sa uplatnia len popri ul. Na Priekope, kde sa akceptuje súčasný stav.

V priestore urbanistického detailu „Farská ulica“ okrem výmeny typu uplatnenej dlažby navrhujeme minimálne úpravy. Tými sú minimálne úpravy na schodoch pred vstupom do farského kostola, umiestnenie kvetináčov na farských schodoch a plochy zelene s previsom nad Farské schody..

Priestor urbanistického detailu „Bottova ulica“ zahŕňa významnejšie zmeny. Najzásadnejšou je, že navrhované riešenie verejného priestranstva so zjednotením do bezbariérovej nivelety a to medzi Crystal Palace, OC AUPARK a VÚB. Navýšením nivelety a zrušením schodov na mikronámestí sa zároveň vytvoria aj predpoklady pre optimálnejšie pripojenie na nám. Obetí komunizmu. Vytvorením plata pred vstupom do MsÚ sa usporiada priestor pre dôstojnejšie predpolie - námestie“.

Mariánske námestie je najvýznamnejší verejný priestor mesta. Z pôvodného „kuracieho“ rínku ako významného trhového miesta sa postupne v čase posunulo jeho hlavné funkčné využívanie do polohy **REPREZENTAČNÉHO, KULTÚRNO – SPOLOČENSKÉHO A POBYTOVÉHO PRIESTORU**. S Mariánskym námestím je spojený vizuál mesta. Postupná obnova pôvodných „meštianskych domov“ so zmenou zastrešenia s hrebeňom strechy kolmo na námestie a štítovým riešením svojou jedinečnosťou vizuál ešte **zvýrazňuje**. Obnovuje sa tak koncepcia zastrešenia po rozsiahlom požiari z roku 1886, keď bol spôsob zastrešenia zmenený.

Navrhované architektonické riešenie námestia uvažuje s uplatnením dlažby zo žulovej štiepanej kocky 10x10 cm. V jadrovej časti námestia s kolmou viazanou väzbou. Od odvodňovacieho povrchového žľabu po líniu fasád navrhujeme vejárovitý spôsob kladenia. Ten postupne bude prechádzať do ulíc nadväzujúcich na námestie. V priestore podlubi a vodno - svetelného prvku navrhujeme dlažbu zo žulových platní 20x20 cm. **Námestie je navrhované v jednej bezbariérovej nivelete sledujúcej jeho prirodzený sklon. Z plochy námestia do priestoru vystupuje IMACULATA ako najvýznamnejší kompozičný prvok s „kulisou“ tvorenou pôvodnými lipami.** Zeleň námestia dopĺňajú stromoradia (Pyrus calleryana 'Chanticleer', prípadne Malus 'Rudolph' a Prunus nigra 'Cerasifera') sledujúce fasády námestia vymedzujúce pobytové plochy pred jednotlivými objektami pre možnosť využívania na sezónne kryté terasy. **Pred objektom radnice navrhujeme umiestniť Pamätník udelenia mestských výsad mestu Žilina v zmysle víťazného návrhu z architektonicko - výtvarnej súťaže.**

Pôvodné historické studne navrhujeme prezentovať v nivelete námestia tzv. „pekrytím“ bronzovými platňami s gravírovaným označením. Do priestoru námestia umiestňujeme pitné fontánky a požiarne hydranty a rozmiestniť mobilár (lavičky, stojany na bicykle, odpadkové koše).

Návrh osvetlenia Mariánskeho námestia reflektuje na retro koncepciu s osvetlením zo 4 vyšších stožiarov v pozíciách vrcholov vnoreného štvorca do námestia a pomocou nástenných svetidiel v podlubiach. Na stožiaroch budú umiestnené svetidlá osvetľujúce plochu námestia a fasády vybraných objektov (Kostol Sirotár s kláštorom a Radnica). Pre atraktivitu priestoru sú v dlažbe, v pravidelnom spone, umiestnené reflexné prvky bez vlastného zdroja svetla. Pri Imaculate sú umiestnené nižšie stožiare pre slávnostné osvetlenie mikropriestoru.. V priestore pod vzrastlými lipami navrhujeme umiestniť malé zemné svetidlá s veľmi nízkou teplotou chromatickosti pre osvetlenie korún. Celkovo osvetlenie dopĺňajú svetidlá osvetľujúce tryskajúcu vodu vo „fontáne“ s plánovaným rôznorodým režimom svietenia.

V urbanistickom detaile „Bottova“ navrhujeme umiestniť dva stožiare, ktoré osvetlia vymedzený priestor kombinácii s osvetlením v podstave umiestneného diela.

V uliciach MPR navrhujeme umiestnenie svetidiel na fasádach budov. Uvoľní sa tak využiteľný priestor ulice Výška uchytenia svetidiel a ich počet bude premenlivá v závislosti na šírke ulice a možnostiach vyplývajúcich z architektúry stavieb... Koncepcne by boli svetidlá vo výške 1 NP objektov.

Návrh verejného osvetlenia rešpektuje a vyzdvihuje multifunkčnosť svetelného miesta v dnešnom ponímaní doby. Modernou osvetľovacou LED technológiou je možné riešiť viaceré úlohy osvetlenia z jedného miesta (stožiara).

Vo vybavení námestia zaujme dôležité miesto vodno – svetelný prvok umiestnený pred Imaculatou. Bude riešený v nivelete námestia s prepadom vody vrámci „fontány“ a jej obvodu. Fungovať v rôznych režimoch tryskov a svetidiel vodnej a svetelnej hry. Mimo letnej sezóny bude zapnutá len svetelná hra. Počas Vianoc súčasťou tohto atraktora bude umiestnenie vianočného stromu.

V navrhovanom riešení dokumentujeme aj usporiadanie námestia pri významných kultúrno – spoločenských akciách akými sú Staromestské slávnosti, Kultúrne leto a Vianočné trhy. V schémach je dokumentované súvisiace rozmiestnenie mobilných prvkov a zariadení akými sú napr stánky, prístrešky, atraktory a mobilár. V návrhu riešime aj rozmiestnenie inštalačných šachiet na ktoré bude možné pripojiť stánky na elektrinu, vodu a kanalizáciu.

Súčasťou kultúrno – spoločenských akcií bude umiestnenie prekrytého pódia. V návrhu ho umiestňujeme pred blokom D na „dolnej“ strane námestia v hlavnej kompozičnej línii lipy – Imaculata – vodno-svetelný prvok. Pódium navrhujeme riešiť zabudovaním s tým, že na jednotlivú akciu sa vysunie z podzemného priestoru. Fragmentovanie výsuvu pódia umožní rôzne riešenia prispôbené jednotlivým akciám. Pri zasunutí bude jeho „strecha“ pokrytá žulovými platňami sledovať niveletu námestia. Súčasťou teleskopického výsuvu pódia bude schodisko sprístupňujúce priestory v podzemí (s možnosťou samostatného otvorenia len pre schodisko). V podzemných priestoroch bude umiestnené okrem strojovne a technológie výsuvu pódia, strojovňa vodno–svetelného prvku, priestory elektrorozvádzača, velín iluminácie námestia a aj zázemie pre účinkujúcich (šatne, hygienické zázemie). Navrhované umiestnenie pódia navyše obsahuje jeho riešenie aj ako dočasné stavané pre jednotlivé kultúrne spoločenské podujatia.